

Στερεότυπα

Anastacia Kurylo

ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ, ΕΝΙΣΧΥΜΕΝΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΗ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ, ΗΠΑ

Τι είναι;

Τα στερεότυπα συνδέουν τα μέλη μιας ομάδας με ένα ή περισσότερα χαρακτηριστικά που αποδίδονται σε αυτήν την ομάδα. Τα στερεότυπα αποτελούν άκαμπτες αναπαραστάσεις στις γνωστικές διαδικασίες, οι οποίες είναι λειτουργικές για όσους τις χρησιμοποιούν. Τα στερεότυπα χρησιμοποιούνται ως συντομεύσεις για την απεικόνιση ομάδων με μονοδιάστατους, απλοϊκούς τρόπους τόσο σε συνομιλίες όσο και στα μέσα ενημέρωσης. Παρόλο που οι έρευνες δεν έχουν αποδείξει ότι τα στερεότυπα είναι σωστά, αυτά χρησιμοποιούνται από πολλούς ως βάση για τη λήψη αποφάσεων με αποτέλεσμα τη δημιουργία προκαταλήψεων και διακρίσεων. Καθώς οι άνθρωποι γνωρίζονται καλύτερα, τα στερεότυπα γίνονται λιγότερο σχετικά.

Ποιος χρησιμοποιεί την έννοια;

Στις αρχές του 19ου αιώνα, ο Morier δημιούργησε τον όρο «στερεότυπο» στις «Περιπέτειες του Χατζή Μπαμπά από το Ισπαχάν» (The Adventures of Hajji Baba of Israhah). Σχεδόν 100 χρόνια αργότερα ο Walter Lippmann έκανε γνωστή τη σύγχρονη χρήση του ως «εικόνες στο κεφάλι μας». Ιστορικά, οι ψυχολόγοι έχουν υπάρξει περισσότερο παραγωγικοί στη μελέτη των στερεοτύπων, εστιάζοντας στον λόγο για τον οποίο οι άνθρωποι δημιουργούν στερεότυπα. Επιστήμονες στον τομέα της επικοινωνίας, μαζί με μερικούς στον τομέα της ψυχολογίας και της κοινωνιολογίας,

επικεντρώνονται στο πώς τα στερεότυπα δημιουργούνται, διατηρούνται και διαδίδονται μέσω της αλληλεπίδρασης και των μέσων ενημέρωσης.

Πώς σχετίζεται με τον διαπολιτισμικό διάλογο;

Από γνωστική άποψη, τα στερεότυπα επηρεάζουν τη λήψη αποφάσεων και τη συμπεριφορά, καθώς τα στερεότυπα αποτελούν δομές που καθορίζουν τον τρόπο ερμηνείας των πληροφοριών. Στην ουσία, τα στερεότυπα που διαδίδονται μέσω της επικοινωνίας βοηθούν στην οικοδόμηση της πολιτιστικής ταυτότητας. Από τις δυο αυτές οπτικές γωνίες, τα στερεότυπα μπορούν να επηρεάσουν ολοκληρωτικά και εν αγνοία μας τον διαπολιτισμικό διάλογο με αμέτρητους τρόπους, συμπεριλαμβανομένης ακόμη και της παρεμπόδισης των συμμετεχόντων να συμμετάσχουν σε διαπολιτισμικό διάλογο.

Τι δουλειά παραμένει να γίνει;

Μέσα από τα στερεότυπα στην επικοινωνία, η γνώση μεταδίδεται από γενιά σε γενιά και έτσι αναπαράγεται μέσα σε μια κουλτούρα. Η πολιτική ορθότητα έχει προσπαθήσει να αποτρέψει την αναπαραγωγή στερεοτύπων· ωστόσο, τα στερεότυπα παραμένουν στην κοινωνία. Απαιτούνται περαιτέρω έρευνες για να διερευνηθεί ο τρόπος με τον οποίο η επικοινωνία διευκολύνει τη διατήρηση των στερεοτύπων μέσα σε ένα πλαίσιο πολιτιστικών γνώσεων, καθώς και οι τρόποι με τους

Center for Intercultural Dialogue

Key Concepts in Intercultural Dialogue

Βασικές έννοιες για τον Διαπολιτισμικό Διάλογο

οποίους οι άνθρωποι μπορούν να υπερβούν τα στερεότυπα.

Βιβλιογραφία

Hamilton, D. L., Sherman, S. J. & Ruvolo, C. M. (1990). Stereotype-based expectancies: Effects on information processing and social behavior. *Journal of Social Issues*, 46, 35-60.

Hinton, P. R. (2000). *Stereotypes, culture, and cognition: Psychology focus*. Philadelphia, PA: Psychology Press.

Kurylo, A. (2013). *The communicated stereotype: From celebrity vilification to everyday talk*. Lanham, MD: Lexington Books.

**Μετάφραση: Ελευθέριος Μαργαρίτης,
Αναστασία Καρακίτσου**